

Demokraten.

Organ for det socialdemokratiske Arbejderparti.

Frihed!

Lighed!

Broderskab!

Nummer 307.

Abonnement: Indtægt 20 Ore ugentlig.
Glemtet Tidsrummet 9 Kr. 50 Ore kvartalet.

Torsdag den 9. November 1911.

Annancer: 15 Ore pr. Linje, 3. Side 20 Ore.
Demissioner (1. Side) og Indtægt 15 Ore.

25. Aargang.

Demokraten (Aarhus) (1884-1974)

Organ for det socialdemokratiske Arbejderparti

Frihed

Lighed

Broderskab

Torsdag den 9. November 1911

De syge Børns Paradis ved Kolding Fjord.

Pressen paa Julemærkesanatoriet.

En stolt Dag for Postmester Holbøll.

De syge Børns Paradis ved Kolding Fjord

Pressen paa Julemærkesanatoriet.

En stolt Dag for Postmester Holbøll.

De Mænd, der har staaet i Spidsen for Opsørelsen af Julemærkesanatoriet ved Kolding Fjord, har i den senere Tid været Genstand for en saa skarp Kritik, rejst af Distriktslæge Lund i Silkeborg, at de har fundet sig foranledigede til at neblægge deres Mandater for ikke at skabe Julemærkets Salg i Aar og kommende Aar.

Der klages ikke over, at der skulde være Svindel eller lignende med i Spillet. Ingen har tænkt eller antydet noget saadant. Kritiken hæfter sig udelukkende ved, at der er bygget for flot til de fattige, syge Børn, der her skal genvinde eller hente Sundheden i her-

lige Omgivelser. Men der er Arbejde og Værdier for Pengene.

Vor Læsekreds har bidraget sin Part til de Bjerge af Tørrer, hvorfor det mægtige Komplex er fremtryllet, og da vi fra Komiteen modtog Indbydelse til at besøge Sanatoriet i Tirsdags, følte vi os forpligtede til at efterkomme Anmodningen for at kunne bringe vore Læsere et Indtryk af den omstridte Anstalt. Vort Hovedindtryk er, at de Tørrer, der i Aarenes Løb er ofrede til Julemærker, er givne godt ud.

Sanatoriet er opført i en Slugt ved Nordsiden af Strænten ved Kol-

ding Fjord en Mil fra Kolding. Hovedfacaden og Liggehallerne vender mod Syd — mod Middagsjolen. Set fra Fjorden danner en høj, skovklædt Bakke en malerisk Baggrund for Hovedbygningen, der er opført af røde Mursten med Manjarb-Tag af mørkt-glasjerede Tagsten.

Fra selve Sanatoriet, men endnu mere fra Højderne i Baggrunden er der en straalende Udsigt over Fjorden. I Horisonten mod Vest knejser Slotstaarnets Ruin med Statuen af Hannibal og Kolding Kommunes ny, hvidkalkede Alderdomshjem højt over Byens røde Tage.

De Mænd, der har staaet i Spidsen for Opførelsen af Julemærkesanatoriet ved Kolding Fjord, har i den senere Tid været Genstand for en saa skarp Kritik rejst af Distriktslæge Lund i Silkeborg, at de har fundet sig foranledigede til at nedlægge deres Mandater for ikke at skade Julemærkets Salg i Aar og kommende Aar.

Der klages ikke over, at der skulde være Svindel eller lignende med i Spillet. Ingen har tænkt eller antydnet noget saadant. Kritiken hæfter sig udelukkende ved, at der er bygget for flot til de fattige, syge Børn, der her skal genvinde eller hente Sundheden i her-

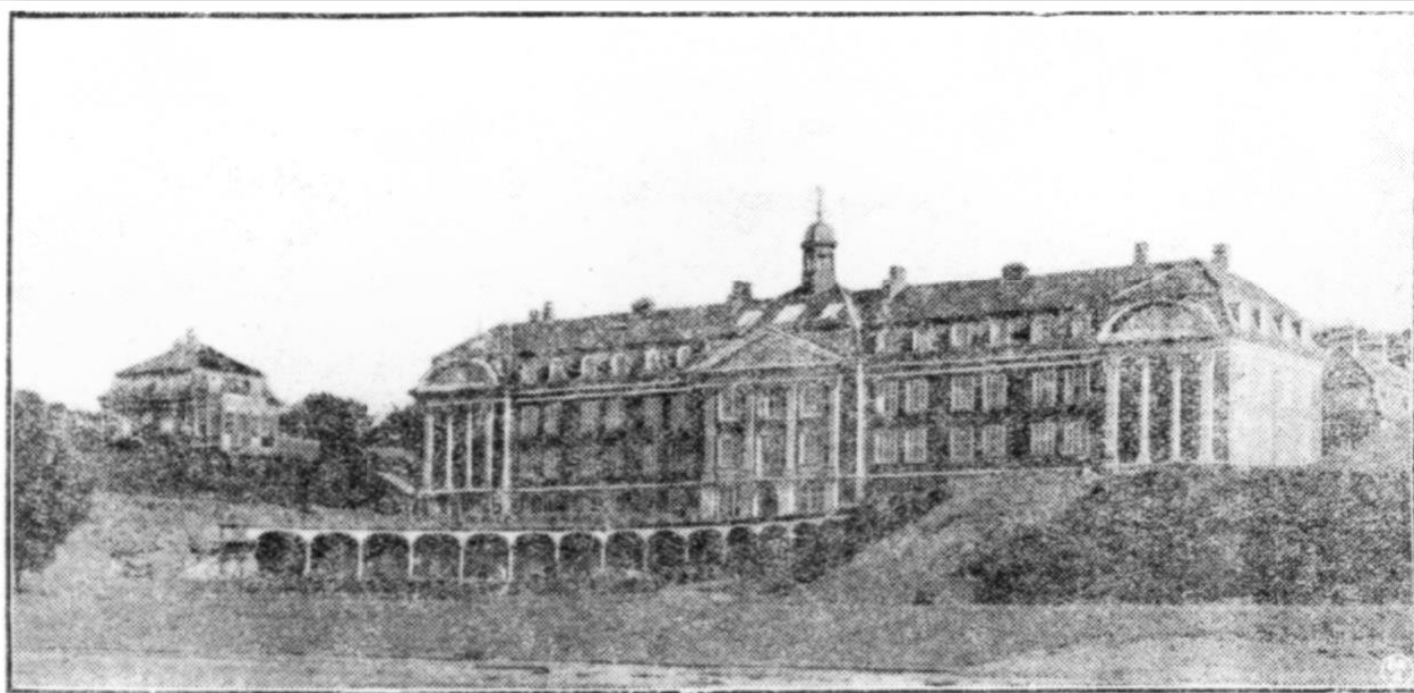
lige Omgivelser. Men der er Arbejde og Værdier for Pengene.

Vor Læsekreds har bidraget sin Part til de Bjærge af Tører, hvorfor det mægtige Komplex er fremtryllet, og da vi fra Komiteen modtog Indbydelse til at se hele Sanatoriet i Tirsdags, følte vi os forpligtede til at efterkomme Anmodningen for at kunne bringe vore Læsere et Indtryk af den omstridte Anstalt. Vort Hovedindtryk er, at de Tører, der i Aarenes Løb er ofrede til Julemærker, er givne godt ud.

Sanatoriet er opført i en Slugt ved Nordsiden af Skrænten ved Kol-

ding Fjord en Mil fra Kolding. Hovedfacaden og Liggehallerne vender mod Syd - mod Middagssolen. Set fra Fjorden danner en høj, skovklædt Bakke en malerisk Baggrund for Hovedbygningen, der er opført af røde Mursten med Mansard-Tag af mørkt-glasserede Tagsten.

Fra selve Sanatoriet, men endnu mere fra Højderne i Baggrunden er der en straalende Udsigt over Fjorden. I Horisonten mod Vest knejser Slotstaarnets Ruin med Statuen af Hannibal og Kolding Kommunes ny, hvidkalkede Alderdomshjem højt over Byens røde Tage.

Hovedbygningen (i Forgrunden den bueformede Liggehal).

Til Sanatoriet er købt 40 Tdr. Land langs Fjorden for 30,000 Kr. En Del er Bøgeskov, Resten er beplantet med Gran- og Frugttræer. Nogle Tønder Land er udlagt til Køkkenhave. Lige vest for Sanatoriet er man i Færd med at planere en Skrænt, hvor der skal opføres to Pavilloner, en Observationsanstalt, hvor Børnene skal anbringes i Karantæne et Par Uger, før de kommer ind paa selve Sanatoriet, og en Epidemiasfdeling, hvor Børn, der eventuelt angribes af smitsomme Sygdomme, kan anbringes. Naar disse Bygninger er opførte, vil hele Sanatoriet med Grund, Bygninger og Inventar repræsentere en Værdi af 1,040,000 Kr. Af denne Sum er 200,000 Kr. udækket, men dette Beløb forventes at ville indkomme ved Julemærke-Salget i Aar og næste Aar. Driftsomkostningerne dækkes dels ved Statens direkte Tilskud, dels ved den Betaling det offentlige yder for de fattige, syge Børns Ophold.

I Hovedbygningens Kælderetage er der Baderum og Lagerrum m. m. Herfra fører en Tunnel ud til den bueformede Liggehal, opført af Jærnbeton og beliggende foran Hovedbygningen ud mod Fjorden. Børnene kan saaledes uden at generes af Sne og Sjap om Vinteren komme ud i den aabne Liggehal. Ovenpaa Liggehallen foran Hovedbygningen er der en grusbelagt Plads, der afgrænses af en Ballustrade langs Kanten af Hallens Tag.

Til Sanatoriet er købt 40 Tdr. Land langs Fjorden for 30,000 Kr. En Del er Bøgeskov, Resten er beplantet med Gran- og Frugttræer. Nogle Tønder Land er udlagt til Køkkenhave. Lige vest for Sanatoriet er man i Færd med at planere en Skrænt, hvor der skal opføres to Pavilloner, en Observationsanstalt, hvor Børnene skal anbringes i Karantæne et Par Uger, før de kommer ind paa selve Sanatoriet, og en Epidemiasfdeling, hvor Børn, der eventuelt angribes af smitsomme Sygdomme, kan anbringes. Naar disse Bygninger er opførte, vil hele Sanatoriet med Grund, Bygninger og Inventar repræsentere en Værdi af 1,040,000 Kr. Af denne Sum er 200,000 Kr. udækket, men dette Beløb forventes at ville indkomme ved Julemærke-Salget i Aar og næste Aar. Driftsomkostningerne dækkes dels ved Statens direkte Tilskud, dels ved den Betaling det offentlige yder for de fattige, syge Børns Ophold.

I Hovedbygningens Kælderetage er der Baderum og Lagerrum m. m. Herfra fører en Tunnel ud til den bueformede Liggehal, opført af Jærnbeton og beliggende foran Hovedbygningen ud mod Fjorden. Børnene kan saaledes uden at generes af Sne og Sjap om Vinteren komme ud i den aabne Liggehal. Ovenpaa Liggehallen foran Hovedbygningen er der en grusbelagt Plads, der afgrænses af en Ballustrade langs Kanten af Hallens Tag.

I Stueetagen er de mægtige Køkener anbragte i Midterfløjen. Paa første Sal er der en stor Dagligstue. I denne hyggelige Sal, der er indrettet som Palmehave — afdøde Grossererer Wett, der var Julemærkekomiteens Kasserer, har skænket Sanatoriet 120 Kæmpepalmer i mægtige Baljer --

med Flygel og Grammofon. Her opholder de Børn sig, der er oven Senge, og her spiser Børnene. Iøvrigt er der i Hovedbygningens Etager store Sygesale med 18—24 Senge i hver. Salene er delte med „spanske“ Stillerum. Drengene og Pigerne har hver sin Halvdel af Bygningen. En Røntgen-Anstalt savnes heller ikke.

Bag ved Hovedbygningen, men parallelt med denne, ligger en lang Bygning med et fremtrædende Midtparti. Det er Maskinhallen.

I den østlige Ende er der Kedelrum, i den vestlige Vaskeri, Tørrestuer og Strygerum. Hele Komplexet opvarmes med Damp. Der koges, vaskes og tørres ved Damp og stryges med Elektricitet. Anstalten har sit eget Elektricitetsværk og Vandværk. Vandbeholderen er nedgravet paa en Høj ved Siden af Anstalten, og Beholderens Dække er formet som et lavt Udsigtstaarn.

I Stueetagen er de mægtige Køkener anbragte i Midterfløjen. Paa første Sal er der en stor Dagligstue. I denne hyggelige Sal, der er indrettet som Palmehave — afdøde Grossererer Wett, der var Julemærkekomiteens Kasserer, har skænket Sanatoriet 120 Kæmpepalmer i mægtige Baljer — med Flygel og Grammofon. Her opholder de Børn sig, der er oven Senge, og her hviler Børnene. Iøvrigt er der i Hovedbygningens Etager store Sygesale med 18-24 Senge i hver. Salene er delte med "spanske" Skillerum. Drengene og Pigerne har hver sin Halvdel af Bygningen. En Røntgen-Anstalt savnes heller ikke.

Bag ved Hovedbygningen, men parallelt med denne, ligger en lang Bygning med et fremtrædende Midtparti. Det er Maskinhallen.

I den østlige Ende er der Kedelrum, i den vestlige Vaskeri, Tørrestuer og Strygerum. Hele Komplexet opvarmes med Damp. Der koges, vaskes og tørres ved Damp og stryges med Elektricitet. Anstalten har sit eget Elektricitetsværk og Vandværk. Vandbeholderen er nedgravet paa en Høj ved Siden af Anstalten, og Beholderens Dække er formet som et lavt Udsigtstaarn.

Mod øst og vest afgrænses Gaardspladsen af Funktionærboliger. Gaardspladsen fremtræder som et Anlæg med Græsplæner og grusbelagte Gange. Fra vest kommer man ind i Gaarden gennem en svær, kunstnerisk udført Smedejærns Gitterport. I Midten af Gaarden er der en lille Montre. Den tjener til Lyskasse ned til Tunneller med isolerede Vand-, Damp-, Kloak- og elektriske Ledninger. Tunnellen er korsformet og danner Forbindelse mellem Hovedbygningen, Maskin- og Kedelhuset og begge Funktionærboligerne. Paa en Høj vest for Hovedbygningen er opført en Villa til Bolig for Overlægen.

Hver af Sygeplejerskerne har et rummeligt Værelse med Sovekabinet ved Siden af Syge-Salene. Der er 4 Sygeplejersker og 6 Elever.

Længst i Baggrunden rager Anstaltens mægtige Dampskorsten op over Skovbrynet.

Vi henviser til hosstaaende Afbildninger, som muligvis kan støtte denne Beskrivelse i store Træk af Sanatoriekomplekset.

Mod øst og vest afgrænses Gaardspladsen af Funktionærboliger. Gaardspladsen fremtræder som et Anlæg med Græsplæner og grusbelagte Gange. Fra vest kommer man ind i Gaarden gennem en svær, kunstnerisk udført Smedejærns Gitterport. I Midten af Gaarden er der en lille Montre. Den tjener til Lyskasse ned til Tunneller med isolerede Vand-, Damp-, Kloak- og elektriske Ledninger. Tunnellen er korsformet og danner Forbindelse mellem Hovedbygningen, Maskin- og Kedelhuset og begge Funktionærboligerne. Paa en Høj vest for Hovedbygningen er opført en Villa til Bolig for Overlægen.

Hver af Sygeplejerskerne har et rummeligt Værelse med Sovekabinet ved siden af Syge-Salene. Der er 4 Sygeplejersker og 6 Elever.

Længst i Baggrunden rager Anstaltens mægtige Dampskorsten op over Skovbrynet.

Vi henviser til hosstaaende Afbildninger, som muligvis kan støtte denne Beskrivelse i store Træk af Sanatoriekomplekset.

Kan Julemærkekomiteen nu med Grund angribes for uforsvarlig Forvaltning af de Midler, der var den betroet? Komiteen har intet sparet for at skabe et saa ideelt og moderne Kursted for de syge Børn som muligt. Den har aabenbart handlet ud fra den Anskuelse, at til de fattige Børn er det bedste ikke for godt. Den har fremtryllet et monumentalt Værk paa Fjordskræntens Grønsværd. Men har dette ikke ogsaa været Givernes Mening? Det er hele Landets Befolkning, fattige og rige, der har rejst dette Paradis for de fattige, syge Børn. Skulde man ikke stræbe efter

Idealet ved en saadan Lejlighed, hvornaar skulde man det saa. Det kan knibe for Privatfolk og forgældede Kommuner at følge med Tiden og udnytte Videnskabens og Kunstens Fremskridt, men her kunde det magtes. Komiteen har ikke været kneben, men herfra og til Beskyldninger for at have bortødslet store Summer til ingen Nytte er der et langt Spring. Vi hørte under Besøget en af den kritiserende Presses Mænd udvikle, at et saadant Sanatorium var en moralsk Fare for Landet. Naar de fattige Børn, der kom fra de lave, mørke Stuer, blev hensat i slige paladslignende Omgivelser, saa vilde de blive ulykkelige, naar de kom tilbage til de fattige Forhold.

Ja, de vil maaske nok kræve sundere Forhold at leve under, og de vil søge at holde saa propert og rent i Hjemmet som muligt, men derved sker der ingen Ulykke.

Den nævnte Pressemand havde

Kan Julemærkekomiteen nu med Grund angribes for uforsvarlig Forvaltning af de Midler, der var den betroet? Komiteen har intet sparet for at skabe et saa ideelt og moderne Kursted for de syge Børn som muligt. Den har aabenbart handlet ud fra den Anskuelse, at til de fattige Børn er det bedste ikke for godt. Den har fremtryllet et monumentalt Værk paa Fjordskræntens Grønsværd. Men har dette ikke ogsaa været Givernes Mening? Det er hele Landets Befolkning, fattige og rige, der har rejst dette Paradis for de fattige, syge Børn. Skulde man ikke stræbe efter Idealet ved en saadan Lejlighed, hvornaar skulde man det saa. Det kan knibe for Privatfolk og forgældede Kommuner at følge med Tiden og udnytte Videnskabens og Kunstens Fremskridt, men her kunde det magtes. Komiteen har ikke været kneben, men herfra og til Beskyldningerne for at have bortødslet store Summer til ingen Nytte er der et langt Spring. Vi hørte under Besøget en af den kritiserende Presses Mænd udvikle, at et saadant Sanatorium var en moralsk Fare for Landet. Naar de fattige Børn, der kom fra de lave, mørke Stuer, blev hensat i slige paladslignende Omgivelser, saa vilde de blive ulykkelige, naar de kom tilbage til de fattige Forhold.

Ja, de vil maaske nok kræve sundere Forhold at leve under, og de vil søge at holde saa propert og rent i Hjemmet som muligt, men derved sker der ingen Ulykke.

Den nævnte Pressemand havde

aabenbart ingen Indvending gjort, hvis det blot havde været en Kuranstalt for rige Folks Børn.

Men hvis Komiteen nu havde bygget efter Parolen: „Kun for fattige Børn“, vilde den saa være bleven fri for Kritik? Ja, fra dem, der mener, at der ikke burde tages store Hensyn til Proletarbørn. Men den store Del af Befolkningen vilde have sagt, at der blev sparet, fordi der kun byggedes for fattige Børn. Dette kan ikke siges nu.

Er der i det hele taget Grund for Komiteen til at tage sig Kritiken nær? Nej. En saadan Kritik vil altid melde sig, hvor store Opgaver ligger for. Vi kender det saa vel her i Aarhus. Hvor er der ikke fra en vis Side hylet over „de flotte Skoler“. Hvad Mening er der i at bygge saadanne Skolepaladser til Smaaafolks Børn, har man sagt. Et saadant Raab vil altid blive forsøgt, saa snart der sættes en udhugget Sandsten over et Par Vinduer i en Bygning, der ikke er beregnet til en Millionær eller en Greve. Det var de samme Kredse, der nu korsrer sig over, at der er opført et Sanatorium for 150 fattige, syge Børn til en Million Kroner, som skænkede en Tredjedel Million Kroner til et Slot for Kronprins Christian. Skønt han havde Raadighed over flere Slotte i Forvejen, mente de Folk, at denne ene Familie ikke kunde nøjes med mindre.

aabenbart ingen Indvending gjort, hvis det blot havde været en Kuranstalt for rige Folks Børn.

Men hvis Komiteen nu havde bygget efter Parolen: „Kun for fattige Børn“, vilde den saa være bleven fri for Kritik? Ja, fra dem, der mener, at der ikke burde tages store Hensyn til Proletarbørn. Men den store Del af Befolkningen vilde have sagt, at der blev sparet, fordi der kun byggedes for fattige Børn. Dette kan ikke siges nu.

Er der i det hele taget Grund for Komiteen til at tage sig Kritiken nær? Nej. En saadan Kritik vil altid melde sig, hvor store Opgaver ligger for. Vi kender det saa vel her i Aarhus. Hvor er der ikke fra en vis Side hylet over „de flotte Skoler“. Hvad Mening er der i at bygge saadanne Skolepaladser til Smaaafolks Børn, har man sagt. Et saadant Raab vil altid blive forsøgt, saa snart der sættes en udhugget Sandsten over et Par Vinduer i en Bygning, der ikke er beregnet til en Millionær eller Greve. Det var de samme Kredse, der nu korsrer sig over, at der er opført et Sanatorium for 150 fattige, syge Børn til en Million Kroner, som skænkede en Tredjedel Million Kroner til et Slot * for Kronprins Christian. Skønt han havde Raadighed over flere Slotte i Forvejen, mente de Folk, at denne ene Familie ikke kunde nøjes med mindre.

Grundlaget for Kritiken mod Julemærkekomiteen er spinkel. Overlægeboligen har man kaldt et Palads. Den er som en af vore middelstore Strandvejsvillaer. Er det saa urimeligt, at man giver en Mand som Overlæge Oldenborg, der betros en stor og ansvarsfuld Gærning, en Bolig, der svarer nogenlunde til de Villaer, som mange af hans privat praktiserende Kolleger bor i?

Det maatte blive dyrt at bygge Julemærkesanatoriet. Omtrent alle Materialierne maatte sejles til Pladsen. Der maatte foretages store Reguleringsarbejder. Der fandtes hverken Vandværk, Gas, Elektricitet eller Kloaker. Alt maatte anlægges for denne ene Anstalt. Det gik ikke an at lede Spildevandet fra Kloakerne direkte ud i Fjorden. En stor Septic-Tank maatte bygges. Hvis Sanatoriet var bygget i en By, hvor man blot kunde „stikke til“ de forskellige Ledninger, vilde der have været vundet store Summer.

Der er 150 Senge, og man regner ud, at Udgiften er 7—8000 Kr. pr. Seng. Men der kan let blive Plads til endnu 30—40 Senge i de nuværende Sale, naar der er Brug derfor, uden yderligere Udgift, og saa er der endda god Plads. Derved vil Udgiften være bragt ned til 5—6000 Kr. pr. Seng. Men foreløbig er der rigelig Plads, idet der endnu kun er 104 syge Børn paa Sanatoriet.

Grundlaget for Kritiken mod Julemærkekomiteen er spinkel. Overlægeboligen har man kaldt et Palads. Den er som en af vore middelstore Strandvejsvillaer. Er det saa urimeligt, at man giver en Mand som Overlæge Oldenborg, der betros en stor og ansvarsfuld Gærning, en Bolig, der svarer nogenlunde til de Villaer, som mange af hans privat praktiserende Kolleger bor i ?

Det maatte blive dyrt at bygge Julemærkesanatoriet. Omtrent alle Materialierne maatte sejles til Pladsen. Der maatte foretages store Reguleringsarbejder. Der fandtes hverken Vandværk, Gas, Elektricitet eller Kloaker. Alt maatte anlægges for denne ene Anstalt. Det gik ikke an at lede Spildevandet fra Kloakerne direkte ud i Fjorden. En stor Septic-Tank maatte bygges. Hvis Sanatoriet var bygget i en By, hvor man blot kunde „stikke til“ de forskellige Ledninger, vilde der have været vundet store Summer.

Der er 150 Senge, og man regner ud, at Udgiften er 7-8000 Kr. pr. Seng. Men der kan let blive Plads til endnu 30-40 Senge i de nuværende Sale, naar der er Brug derfor, uden yderligere Udgift, og saa er der endda god Plads. Derved vil Udgiften være bragt ned til 5-6000 Kr. pr. Seng. Men foreløbig er der rigelig Plads, idet der endnu kun er 104 syge Børn paa Sanatoriet.

Desuden er Køkkenerne, Maskinrum, Vandværk og Elektricitetsværk anlagt med store Udvidelser for Øje. Børneantallet kan mageligt fordobles uden yderligere Bekostning paa disse Omraader.

Vel er Varme anlæget og et enkelt andet Arbejde udført uden Licitation. Men Grunden hertil var ene og alene den, at det netop paa den Tid blev opdaget, at Nationalforeningen var bleven blokket af Mestergriene for 17,000 Kr. At Julemærkekomiteen ikke vilde lade sig klippe godvillig, har maaste udæstet Kritiken fra en vis Side.

Et saadant Børnesanatorium bliver ogsaa dyrere af den Grund, at det for en stor Del er undervisningspligtige Børn, der skal opholde sig her 1—2 Aar. Der skal derfor indrettes Skolelokaler og anskaffes Skolemateriel. Der modtages Børn fra den helt spæde Alder til 14—15 Aar.

Julemærkekomiteen, der nu træder tilbage, bestaar af følgende Medlemmer: Postbud Farman-Frederiksen, Postmester Jørgensen, Postmester Holbøll, Departementschef, Folketingsmand Jerichow, Borgmester Jensen, Professorerne Gram og Leop. Meyer, Nationalbankdirektør, Statsraad Strøm, Grosserer Moses Melchior, Konferensraad Aastrup og Postfuldmægtig Bergsøe samt Fuldmægtig Rosenørn, der er Komiteens Sekretær.

Desuden er Køkkenerne, Maskinrum, Vandværk og Elektricitetsværk anlagt med store Udvidelser for Øje. Børneantallet kan mageligt fordobles uden yderligere Bekostning paa disse Omraader.

Vel er Varme anlæget og et enkelt andet Arbejde udført uden Licitation. Men Grunden hertil var ene og alene den, at det netop paa den Tid blev opdaget, at Nationalforeningen var bleven blokket af Mestergriene * for 17,000 Kr. At Julemærkekomiteen ikke vilde lade sig klippe godvillig, har masske udæstet Kritiken fra en vis Side.

Et saadant Børnesanatorium bliver ogsaa dyrere af den Grund, at det for en stor Del er undervisningspligtige Børn, der skal opholde sig her 1-2 Aar. Der skal derfor indrettes Skolelokaler og anskaffes Skolemateriel. Der modtages Børn fra den spæde Alder til 14-15 Aar.

Julemærkekomiteen, der nu træder tilbage, bestaar af følgende Medlemmer: Postbud Farman-Frederiksen, Postmester Jørgensen, Postmester Holbøll, Departementschef, Folketingsmand Jerichow, Borgmester Jensen, Professorerne Gram og Leop. Meyer, Nationalbankdirektør, Etatsraad Strøm, Grosserer Moses Melchior, Konferensraad Aastrup og Postfuldmægtig Bergsøe samt Fuldmægtig Rosenørn, der er Komiteens Sekretær.

Postmester Holbøll mente ikke endnu i Tirsdag at kunne oplyse, hvem der kom ind den ny Komite, da de ny Mænd endnu ikke havde haft Møde og det altsaa ikke vidstes, om der var tilstrækkelig Harmoni i deres Synspunkter. Dog bekræftede han, at Professor Tage Hansen i Aarhus havde givet Tilsagn om at ville indtræde.

Der er brugt en Million Kroner til de syge, fattige Børns Vel, til et Sanatorium for dem. Det er Penge, som Folket har skænket. Javel, men hvad saa? Det er jo ikke mere, end der bruges til Spiritus her i Landet i 2 Uger. Det er ikke mere, end der her i Landet kastes bort til Militærgøgl i 10 Dage imod Størsteparten af det danske Folks Vilje. Den ene Million, der er indsamlet i 10 Aar, er brugt til at hjælpe og styrke og højne Mennesker for, de 70 Millioner, der hvert Aar ryger til Militærgalskab og Spiritus, gives ud for at nedbryde og undergrave Mennesker. Det er naturligvis en Forskel.

Da Selskabet forlod Sanatoriet, bemærkede vi til Postmester Holbøll:

— Det maa, trods alt, være en stolt Dag for Dem, Hr. Postmester, der har undfanget Julemærkeideen og nu her ser et saa smukt Resultat.

Hr. Holbølls Øjne dugges, og han siger langsomt:

— Ja, mit Livs stolteste Dag.

Postmester Holbøll mente ikke endnu i Tirsdags at kunne oplyse, hvem der kom ind i den ny Komite, da de ny Mænd endnu ikke havde haft Møde og det altsaa ikke vidstes, om der var tilstrækkelig Harmoni i deres Synspunkter. Dog bekræftede han, at Professor Tage Hansen i Aarhus havde givet Tilsagn om at ville indtræde.

Der er brugt en Million Kroner til de syge, fattige Børns Vel, til et Sanatorium for dem. Det er Penge, som Folket har skænket. Javel, men hvad saa? Det er jo ikke mere, end der bruges til Spiritus her i Landet i 2 Uger. Det er ikke mere, end der her i Landet kastes bort til Militærgøgl i 10 Dage imod Størsteparten af det danske Folks Vilje. Den ene Million, der er indsamlet i 10 Aar, er brugt til at hjælpe og styrke og højne Mennesker for, de 70 Millioner, der hvert Aar ryger til Militærgalskab og Spiritus, gives ud for at nedbryde og undergrave Mennesker. Det er naturligvis en Forskel.

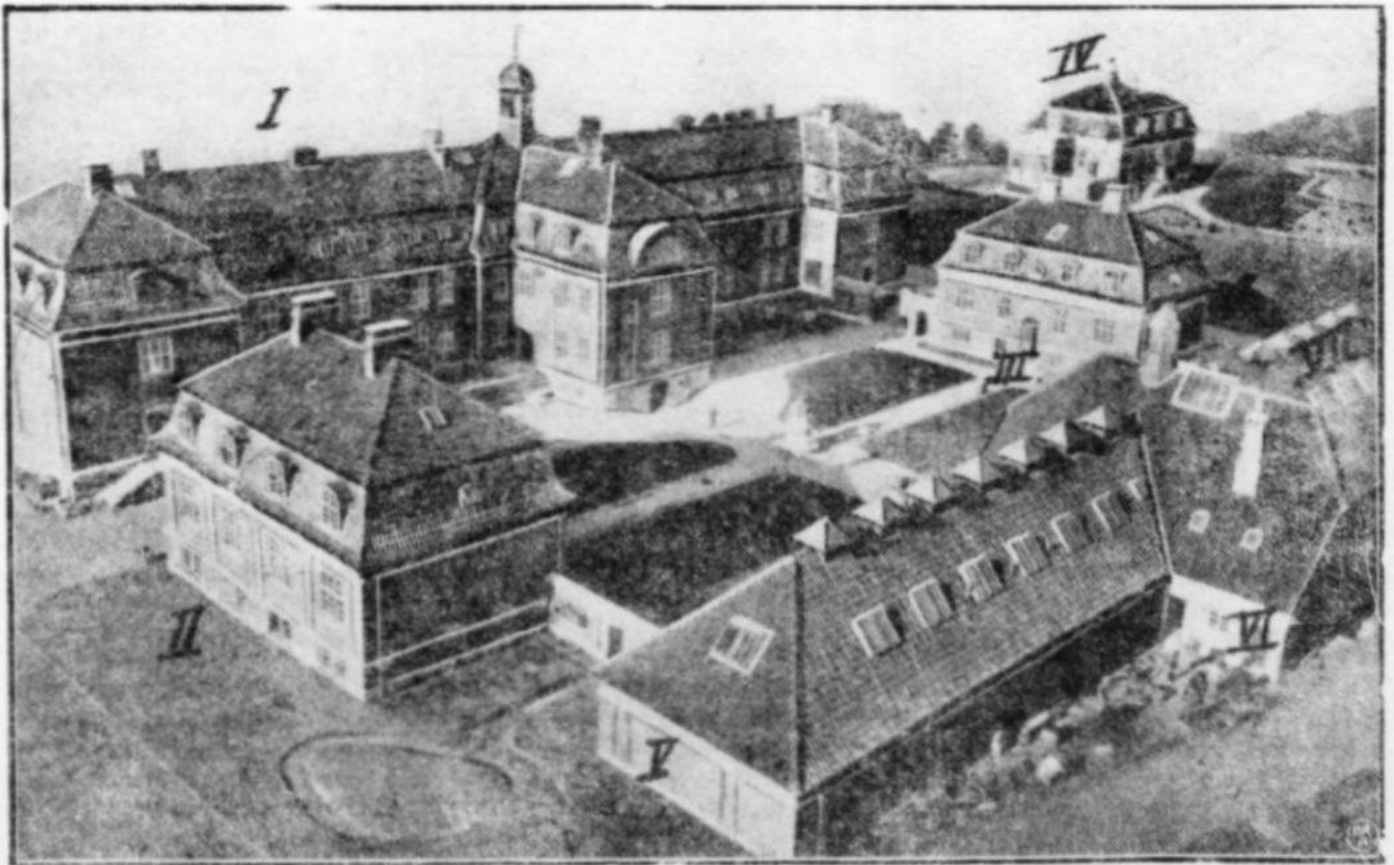
Da Selskabet forlod Sanatoriet, bemærkede vi til Postmester Holbøll:

- Det maa, trods alt, være en stolt Dag for Dem, Hr. Postmester, der har undfanget Julemærkeideen og nu her ser et saa smukt Resultat.

Hr. Holbølls Øjne dugges, og han siger langsomt:

- Ja, mit Livs stolteste Dag.

I. Hovedbygningen. II. og III. Funktionærboliger. IV. Overlægens Bolig. V. Kedelhus. VI. Maskinhal.
VII. Vaskeri, Torrerum, Strygestuer og Værksted.

*** En "mestergris" er en underhåndsftale -
- mellem de tilbudsgivende håndværkere - som deltager i en licitation -
- om hvem der skal have opgaven - og til hvilken pris.
En "mestergris" er en ulovlig konkurrencebegrænsende aftale -
- der ødelægger hensigten med licitationen.**

*** Marselisborg Slot i Aarhus blev bygget 1899-1902 af arkitekt Hack Kampmann.
Det var "folkets bryllupsgave" til det senere kongepar -
- kong Christian 10. og dronning Alexandrine -
- der startede traditionen med at bruge det som sommerresidens.**